

Sygn. akt IV Pa 24/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jerzy Zalasieński

Sędziowie: SO Katarzyna Antoniak (spr.)

SO Elżbieta Wojtczuk

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2016 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko Sądowi Rejonowemu w Garwolinie

o wynagrodzenie

na skutek apelacji pozwanego Sądu Rejonowego w Garwolinie

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 marca 2016r. sygn. akt IV P 287/15

oddala apelację.

Sygn. akt: IV Pa 24/16 **UZASADNIENIE**

Wyrokiem z 4 marca 2016r. Sąd Rejonowy w Siedlcach zasądził od Sądu Rejonowego w Garwolinie na rzecz M. R. kwotę 13.970,23 złotych tytułem wynagrodzenia z ustawowymi odsetkami od 4 marca 2016r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Nadto przejął na rachunek Skarbu Państwa wydatki związane z opinia biegłych lekarzy, a wyrokowi w części uwzględniającej powództwo nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 10.230,62 złotych.

Rozstrzygnięcie to było wynikiem następujących ustaleń i wniosków Sądu Rejonowego:

W pozwie wniesionym w dniu 2 maja 2015r. przeciwko Sądowi Rejonowemu w Garwolinie powód M. R. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kwoty 11.731,79 złotych tytułem niewypłaconego wynagrodzenia za pracę z ustawowymi odsetkami od kwoty 660,79 złotych od 27 czerwca 2014r. do dnia zapłaty, od kwot: 1.652,97 złotych od dnia: 28 lipca 2014r., 29 sierpnia 2014r., 26 września 2014r., 28 października 2014r., 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.598,91 złotych od 19 grudnia 2014r. do dnia zapłaty i od kwoty 1.207,24 złotych od 23 stycznia 2015r. do dnia zapłaty, a także zasądzenia od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest sędzią Sądu Rejonowego w Garwolinie i od lat zmagają się z problemami zdrowotnymi, a od 21 stycznia 2014 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim, co spowodowało, że od czasu wejścia w

życie ustawy z 14 marca 2014r. o zmianie ustawy o prokuraturze, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy o Sądzie Najwyższym i upływu terminu określonego w art.4 w/w ustawy, do dnia 21 stycznia 2015r. pobierał 80% wynagrodzenia. Na swój wniosek został zbadany przez lekarza orzecznika, a następnie przez komisję lekarską ZUS, którzy orzekli, że stwierdzona u niego choroba powodująca niezdolność do pracy od 21 stycznia 2014r. do 20 stycznia 2015r. nie ma związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego. Powód powołał się na treść art.94 ustawy z 27 stycznia 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, która w §1a przewiduje, że jeżeli nieobecność sędziego w pracy nastąpiła z powodu choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego, sędzia zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia. W rozumieniu tej ustawy za chorobę powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego uznaje się chorobę spowodowaną działaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu wykonywania czynności sędziego. W ocenie powoda jego problemy zdrowotne związane z kręgosłupem zostały spowodowane wpływem czynników szkodliwych występujących w jego miejscu pracy. Powód powołał się w tym zakresie obszernie na poglądy zawarte w literaturze medycznej. Następnie przybliżył w jaki sposób obliczył wysokość dochodzonej w niniejszej sprawie różnicy wynagrodzenia, jakie otrzymywał w wysokości 80%, z wynagrodzeniem w wysokości 100%, jakie jego zdaniem powinien otrzymać za sporny okres.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Wskazał, że od 19 listopada 1996r. powód jest sędzią Sądu Rejonowego w Garwolinie i od 21 stycznia 2014r. jest nieobecny w pracy. Podniósł, że zgodnie z art.94 ustawy z 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych w okresie nieobecności sędziego w pracy z powodu choroby otrzymuje on wynagrodzenie w wysokości 80% nie dłużej niż przez okres roku, który w przypadku powoda upłynął z dniem 20 stycznia 2015r. Pozwany wskazał, że powód był badany przez lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS i organy te nie stwierdziły związku jego choroby ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego. W tych okolicznościach nie było podstaw do wypłaty mu wynagrodzenia w wysokości 100%.

W toku postępowania powód zmodyfikował swoje powództwo, wnosząc o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 13.970,23 złotych brutto z ustawowymi odsetkami od kwoty 818,45 złotych od 27 czerwca 2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 2.046,12 złotych od dnia: 28 lipca 2014r., 29 sierpnia 2014r., 26 września 2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 2.046,13 złotych od dnia: 28 października 2014r., 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.980,12 złotych od 19 grudnia 2014r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 941,04 złotych od 23 stycznia 2015r. do dnia zapłaty.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Sąd Rejonowy stwierdził, że w stanie faktycznym sprawy, który był niesporny, roszczenie powoda miało uzasadnione podstawy i zasługiwało na uwzględnienie niemal w całości. Podniósł, że powód M. R. od 19 listopada 1996r. jest Sędzią Sądu Rejonowego w Garwolinie i od 21 stycznia 2014r. pozostaje niezdolny do pracy z powodu choroby kręgosłupa. W związku z tym od 1 czerwca 2014r. ,tj. od wejścia w życie ustawy z 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o prokuraturze, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2014r., poz. 504) do 20 stycznia 2015r. pozwany wypłacał mu wynagrodzenie za pracę w wysokości 80% podstawy wymiaru. Strony były również zgodne co do tego, że różnica wysokości wynagrodzenia za pracę wypłaconego powodowi za sporny w sprawie okres jego niezdolności do pracy i wynagrodzenia, które przysługiwałoby mu w jego przypadku w wysokości 100%, wynosiłaby 13.970,23 złotych.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z art.94§1 ustawy z 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015r., poz.133 - j.t.), w okresie nieobecności w pracy z powodu choroby sędzia otrzymuje 80% wynagrodzenia, nie dłużej jednak niż przez okres roku. Jeżeli jednak nieobecność sędziego w pracy nastąpiła w szczególności z powodu choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego - sędzia zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia (art.94§1a pkt 3). Za chorobę powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego uznaje się chorobę spowodowaną działaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu wykonywania czynności sędziego (art.94§1c).

Sąd wskazał następnie, że w celu ustalenia, czy choroba powoda, w związku z którą pozostaje on niezdolny do pracy od 21 stycznia 2014r. stanowi (lub nie stanowi) choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy ortopedy, neurologa i medycyny pracy, którym zlecił zbadanie powoda, zapoznanie się z aktami sprawy, w tym dokumentacją medyczną i wypowiedzenie się, czy niezdolność powoda do pracy w spornym okresie była spowodowana chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego ,tj. chorobą spowodowaną działaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu wykonywania czynności sędziego. W złożonej opinii biegli rozpoznali u powoda nadciśnienie tętnicze, zespół bólowy kręgosłupa L/S w przebiegu choroby zwyrodnieniowo-dyskopatycznej L/S, dysfonię oraz epizod depresji umiarkowany. Podnieśli, że nie zgadzają się z dotychczasową oceną stanu zdrowia powoda i jego związku z wykonywaniem czynności sędziowskich zaprezentowaną przez lekarza orzecznika oraz komisję lekarską ZUS. Zdaniem biegłych rozpoznany u powoda zespół bólowy kręgosłupa L/S w przebiegu choroby zwyrodnieniowo-dyskopatycznej L/S na przestrzeni ostatnich lat wykazuje objawy progresji. Zauważyli, że praca powoda na stanowisku sędziego odbywała się głównie w pozycji siedzącej, z dużym obciążeniem statycznym. Z uwagi na schorzenia natury neurologicznej i ortopedycznej u powoda zalecane było stosowanie krzesła ergonomicznego, z regulowanym oparciem, umożliwiającego odpowiednie podparcie kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym oraz podparcie kończyn górnych. Jednak stanowisko pracy powoda nie zostało wyposażone w taki fotel. Wskazując na powyższe biegli stwierdzili, że warunki pracy powoda i wykonywania przez niego czynności sędziowskich przyczyniły się do wystąpienia i pogłębiania się schorzenia kręgosłupa i jednoznacznie zaopiniowali, że niezdolność powoda do pracy trwająca dalej po 1 czerwca 2014r. do końca okresu, za który pracodawca wypłacał mu wynagrodzenie za okres niezdolności do pracy ,tj. do 20 stycznia 2015r. była spowodowana chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego ,tj. chorobą spowodowaną działaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu wykonywania czynności sędziego.

Sąd Rejonowy wskazał, że sporządzona przez biegłych opinia została oceniona pozytywnie, a płynące z niej wnioski należało podzielić. Sąd podkreślił rangę opinii sporządzonej przez doświadczonych i stałych biegłych z listy biegłych sądowych. Sposób uzasadnienia opinii ,tj. umotywowania pozostawionych przez biegłych wniosków, pozwolił na przejrzyste zapoznanie się z wyrażonym w nich stanowiskiem, a w konsekwencji zrozumienie argumentów wskazujących słuszność postawionych tez zarówno co do charakteru schorzenia powoda, jak i jego związku z warunkami pracy sędziego. Opinia okazała się pełna i wszechstronna, a przy tym oczywista i nie zawierająca skomplikowanych ocen, ani rozważań na wysokim stopniu abstrakcji. Przeprowadzona kontrola opinii pozwoliła na przyjęcie jej prawidłowości z punktu widzenia zasad logiki i doświadczenia życiowego. Twierdzenia biegłych poparte były bowiem rzeczową, logiczną i spójną argumentacją, pozwalającą na kontrolę zasadności ich stanowiska.

W przedstawionym stanie faktycznym i w myśl art.94§1a pkt 3 ustawy z 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych Sąd Rejonowy stwierdził, że w okresie od 1 czerwca 2014r. ,tj. od daty wejścia w życie nowelizacji powyższej ustawy, wprowadzającej zasadę, że z tytułu wynagrodzenia za czas nieobecności w pracy spowodowanej chorobą sędziemu przysługuje wynagrodzenie w wysokości 80%, do 20 stycznia 2015r. ,tj. do upływu roku pobierania takiego wynagrodzenia, powód miał prawo do wynagrodzenia w wysokości 100%. Mając to na uwadze Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda bezsporną (obliczoną przez pozwanego na k.209-210) kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wynagrodzeniem, które powód otrzymał za ten okres, a wynagrodzeniem, które powinien otrzymać.

W związku z tym, że ustalenie, iż do niezdolności powoda do pracy w tym okresie doszło wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego i dopuszczenia dowodu z opinii biegłych sądowych lekarzy, odsetki za opóźnienie, na podstawie art.481§1 kc, mogły być przyznane dopiero od daty wydania wyroku, który określił ostatecznie prawidłową wysokość wynagrodzenia powoda za sporny okres. Stąd też idące dalej powództwo o odsetki podlegało oddaleniu.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art.477²§1 kpc, przyjmując wysokość wynagrodzenia powoda, jakie otrzymał za ostatni pełny miesiąc swojej pracy.

Na końcu rozważań Sąd Rejonowy podkreślił, że zarzuty pełnomocnika pozwanego skierowane do opinii biegłych sądowych na ostatniej rozprawie należało uznać za spóźnione. Pozwany dysponował opinią biegłych od 18 grudnia 2015r. Podnoszenie zarzutów do opinii po upływie ponad 2 miesiące od jej doręczenia, dopiero na rozprawie mającej zwieńczyć całe postępowanie, stanowiło w ocenie Sądu Rejonowego naruszenie art.3 kpc. Ponadto zarzuty te nie były wystarczająco konkretne i nie wyjaśniono ich związku z wnioskami opinii.

Od powyższego wyroku apelację złożył pozwany Sąd Rejonowy w Garwolinie w części dotyczącej pkt I i IV zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na rozstrzygnięcie poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów ,tj. art.233§1 kpc w zw. z art.228§1 kpc i w zw. z art.6 kc polegające na nieuzasadnionym przyjęciu, że opinia biegłych sądowych – ortopedy, neurologa i lekarza medycyny pracy jest pełna, jasna i wszechstronna, podczas gdy:

a) z treści opinii biegłych wynika, że powód już w latach 2005-2007 był kwalifikowany do zabiegu z powodu dyskopatii kręgosłupa L5/S1, której to powód się nie poddał, jak również biegli w opinii wskazują na rodzinne obciążenia schorzeniami ruchu u powoda, a w związku z powyższym biegli w swojej opinii nie wyjaśnili, czy fakty te miały wpływ na obecny stan zdrowia powoda i schorzenia z niego wynikające,

b) z opinii lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS wynika, że choroba stwierdzona w zaświadczeniu lekarskim wystawionym w okresie od 21 stycznia 2014r. do 20 stycznia 2015r. nie pozostaje w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego, a z opinii biegłych powołanych przez Sąd Rejonowy nie wynika na czym związek taki by polegał i z jakich powodów stanowisko lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS jest nieprawidłowe,

a w związku z powyższym wyprowadzenie przez Sąd Rejonowy z zebranego w sprawie materiału dowodowego błędnych i sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego wniosków polegających na uznaniu, że choroba powoda pozostaje w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego,

2. naruszenie prawa materialnego ,tj. art.94§1a pkt 3 ustawy z 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych poprzez bezpodstawne uznanie, że nieobecność powoda od 21 stycznia 2014r. do 20 stycznia 2015r. nastąpiła z powodu choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego, podczas gdy wobec niepełnej i niejasnej opinii biegłych, stanowiącej podstawę wyrokowania przez Sąd Rejonowy i istnienia innych znanych Sądowi z urzędu dowodów, a w szczególności orzeczenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS, brak było podstaw do przyjęcia takiego stanowiska.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o orzeczenie o kosztach sądowych w obu instancjach, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach wraz z orzeczeniem o kosztach sądowych w instancji odwoławczej, a w przypadku oddalenia apelacji o odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu.

Powód wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela całość ustaleń faktycznych i ocenę prawną Sądu Rejonowego przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co powoduje że nie zachodzi konieczność ich przytaczania. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie dopuścił się zarzucanych mu w apelacji naruszeń przepisów prawa procesowego i prawa materialnego, a wydane przez niego rozstrzygnięcie odpowiada prawu. Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisów postępowania

poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i przyjęcia za podstawę ustaleń opinii biegłych z zakresu medycyny, której w ocenie apelującego nie można uznać za pełną, jasną i wszechstronną wskazać należy, że wbrew twierdzeniom pozwanego przedmiotowa opinia stanowi w pełni wiarygodny dowód w sprawie. Jak wynika z uzasadnienia Sądu Rejonowego, Sąd dopuścił ten dowód w celu ustalenia, czy choroba powoda, w związku z którą pozostawał on niezdolny do pracy od 21 stycznia 2014r. stanowi (lub nie) chorobę powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego. W wykonaniu tego zlecenia biegli wydali opinię w pełni odpowiadającą na postawione przez Sąd zagadnienia i zawierającą należyte i wyczerpujące uzasadnienie. Należy podkreślić, że opinia wydana została po zbadaniu powoda i zapoznaniu się z materiałem dowodowym zawierającym tak dokumentację medyczną powoda, jak i dokumenty odnoszące się do warunków pracy powoda jako sędziego, w tym skierowania wystawiane powodowi przez pozwanego na badania okresowe - zawierające opis warunków uciążliwych w pracy powoda - i wreszcie zaświadczenia lekarskie wystawiane po przeprowadzeniu badań okresowych, z których wynika, że lekarz medycyny pracy widział konieczność zapewnienia powodowi podczas wykonywania pracy fotela ergonomicznego. Opinia biegłych uwzględnia powyższe okoliczności i jak wskazano zawiera wyczerpujące, logiczne uzasadnienie. Z tych względów Sąd Rejonowy zasadnie uznał przedmiotową opinię za miarodajny dowód w sprawie. Należy podkreślić, że orzeczenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS wskazywane przez pozwanego jako dowód odmienny w treści od w/w opinii biegłych, nie podważają ustaleń płynących z tej opinii. Orzeczenia tych organów stwierdzają bowiem, że choroba powoda, w związku z którą pozostawał on niezdolny do pracy od 21 stycznia 2014r. nie pozostaje w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego, ale stwierdzenia takie nie zawierają uzasadnienia. Słusznie zatem Sąd Rejonowy poddał je weryfikacji w drodze opinii biegłych. W ocenie Sądu Okręgowego niezasadny jest zarzut pozwanego, że przy wydawaniu opinii biegli nie uwzględnili rodzinnych obciążeń powoda w zakresie schorzeń narządu ruchu. Dokładna analiza opinii biegłych prowadzi do wniosku, że powód jest obciążony rodzinnie schorzeniami kardiologicznymi, gdyż na schorzenia takie, a nie na schorzenia narządu ruchu, cierpią oboje rodzice powoda (vide: wywiad z powodem - str.2 opinii, k.184 akt sprawy). W tych okolicznościach stwierdzenie zawarte na str.7 opinii, a opierające się na wywiadzie z powodem (k.189 akt sprawy), że powód jest obciążony rodzinnie schorzeniami układu ruchu stanowi omyłkę pisarską. W przekonaniu Sądu nieuzasadnione są również twierdzenia pozwanego, co do przyczynienia się powoda do powstania zdiagnozowanych schorzeń poprzez fakt niepoddania się zabiegowi operacyjnemu. Z dokumentacji medycznej powoda (recepta na k.23 akt sprawy) wynika, że w 2006r. lekarz odnotował zasadność leczenia operacyjnego, ale wobec braku zgody powoda, kontynuowane było leczenie rehabilitacyjne za pomocą fizykoterapii. W ocenie Sądu wskazanie do zabiegu operacyjnego - jako jednego ze sposobów leczenia - nie daje podstaw do postawienia osobie chorej, niedecydującej się na taki zbieg, zarzutu przyczynienia do pogorszenia stanu zdrowia czy niezapobieżenia rozwojowi choroby, tym bardziej, że w okolicznościach sprawy brak jest podstaw do uznania, że zabieg był jedynym możliwym sposobem leczenia schorzeń powoda. Zauważyć również należy, że każdy zabieg operacyjny jest obarczony ryzykiem, a jego rezultat jest trudny do przewidzenia i osoba chora ma prawo ocenić te czynniki i podjąć decyzję co do sposobu leczenia. Należy dalej podkreślić, że nieuzasadnione jest proste przenoszenie na grunt prawa pracy instytucji przyczynienia się do powstania szkody (art.362 kc). Roszczenie powoda dotyczy bowiem wynagrodzenia za pracę, którego wysokość uregulowana jest przepisami prawa.

Reasumując Sąd Okręgowy stwierdził, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych opierając się w tym zakresie na w pełni wiarygodnej opinii biegłych, a następnie do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego odniósł przepisy ustawy Prawa o ustroju sądów powszechnych, nie naruszając przy tym w/w przepisów prawa materialnego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art.385 kpc apelację pozwanego oddalił.